

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

Gregorius In Romanum Pontificem Electus Gottifredo Duci, salutem in
Domino Iesu Christo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

*Vide Baron.
M. LXXIII.
Num. 29. Ad
hunc Rainal-
dum est Epist.
20. lib. 1. Epist.
Gregorij.

Tu autem ipse quantocyus ad nos venire
non pratermittas, qui quantum Romana Ec-
clesia te indigeat, & in prudentia sua fiduciam
habeat, non ignoras. * Dominam Agnetem
Imperatricem, & Rainaldum venerabilem
Cumanum Episcopum ex nostra parte saluta:
& quantum erga nos dilectionis habuerint,
nunc ut ostendant, nostra vice fideliter obse-
cra. Dat. Romae. IX. Kal. Maij; Indictione
vndecima.

GREGORIVS IN ROMANVM
PONTIFICEM ELECTVS GOTTI-
FREDO Duci, salutem in Domino
IESV Christo.

Godofridus
Dux, Beatricis
Maritum, lib. 1.
Greg. Epist. 9.

GRATA nobis est letitia tua, quam in
litteris tuis de promotione nostra te ha-
bere cognouimus, non ut hoc aliqua cause no-
stra delectatio faciat, sed quod eam ex fonte
sincera dilectionis, & fideli mente deriuatam
esse, non dubitamus. Nostra enim promotio,
qua sibi, ceterisque fidelibus piam de nobis exi-
stimationem, & gaudium administrat, nobis
interni doloris amaritudinē, & nimia anxie-
tatis angustias generat. Videmus enim quan-
ta

ta nos sollicitudo circumstat: sentimus, quantum nos suscepti oneris sarcina grauat; sub quibus, dum nostra infirmitatis conscientia tremat, anima nostra in Christo potius dissolutionis requiem, quam in tantis periculis vitam cupit. In tantum quippe commissi nobis officij consideratio nos sollicitat, ut nisi in orationibus spiritualium hominum, post DEVM aliqua fiducia nos sustentaret, curarum immensitate mens nostra succumberet. Peccatis enim facientibus, ita penè totus mundus in maligno est ^{1. Ioan. 5.} positus, ut omnes (& precipue qui in Ecclesia Prælati sunt) eam potius conturbare, quam fidei deuotione defendere, vel celebrare contendant: & dum suis aut lucris, aut presentis glorie desideriis inhiant, omnibus, quæ ad religionem, & iustitiam DEI pertinent, se velut hostes opponant. Quo magis nobis dolendum est, qui susceptum vniuersalis Ecclesie regimen in tanta difficultate, nec ritè administrare, nec tutò deserere possumus.

Ceterum quia fidei, & constantia virtutem (donante DEO) in te sitam esse cognouimus: omnem, quam oportet, in charissimo san-

cti Petri filio in te fiduciam habentes, animum tuum de nostra itidem constantissima dilectione, & erga honores tuos promptissima voluntate, nequaquam dubitare volumus.

Rex Henricus.

Sollicitudo
Gregorij de
Henrico Rege.

De Rege verò mentem nostram, & desiderium plenè cognoscere potes; quod, quantum in Domino sapimus, neminem de eius presenti, ac futura gloria aut sollicitiorem, aut copiosiori desiderio nobis præferri credimus. Est etiã hac voluntas nostra, ut primum oblata nobis oportunitate, per nuncios nostros super his, quæ ad profectum Ecclesie, & honorem regie dignitatis sue pertinere arbitramur, paterna eum dilectione, & admonitione cõueniamus. Quod si nos audierit, non aliter de eius, quàm de nostra salute gaudebimus: quam tunc certissimè sibi lucrari poterit, si in tenenda iustitia, nostris monitis, & consiliis acquieverit. Sin verò, (quod non optamus) nobis odium pro dilectione; omnipotenti autem DEO pro tanto honore sibi collato, dissimulando iustitiam eius, contemptum non ex æquo reddiderit, interminatio, qua dicitur; Maledictus homo, qui prohibet

Hierem. 48.

hibet gladium suum à sanguine, *super nos, DEO providente, non veniet. Neque enim liberum nobis est, alicuius personali gratia legem DEI postponere, aut à tramite rectitudinis pro humano favore recedere, dicente Apostolo:* ^{Gal. 3.}
Si hominibus placere vellē, seruus DEI nō essem. *Dat. Romæ, 2. Non. Maij, Indict. XI.*

Post hæc, Pontificali benedictione confirmatus, quam acceptus sibi fuerit ad exemplum Euangelij Pater cælestis ostendit. quoniam mysteria, quæ abscondit ^{Matth. 13.} à sapientibus, & prudentibus, reuelavit paruulis. Nam duo rustici non improbabili curiositate ducti, cū aduentum noui Pontificis in Lateranam dioccesin comperissent, ad videndum eum mutuis cohortationibus instigati, ad Ecclesiam properant. Quò cū peruenissent, inuenerunt eum iuxta altare Missarum solemniam celebrantem. Quem curiosè inspicientes, omnes motus corporis, & gestus eius diligenti animaduersione notarunt. Sed alter eorum velut in exstasim raptus vidit columbam de cælo descendere, à humero ^a que Gregorij dextro insidentem alis extensis caput eius velare. Completo verò canone, columba collū protendens, calici rostrum, vt sibi visum est, immisit: quo retracto, vnde venerat, illicò reuersa est. Stupefactus igitur nouo miraculo rusticus, atque post paululum ad se reuersus, ad propria remeauit.

Leo Ostiensis lib. 3. Chron. cap. 53. & ex illo Baron. M. LXXXIV. Castini hoc accidisse scribunt.

a Etiā S. Gregorio Magno columba dextro humero insidens appingitur. De quo Ioan. Diaconus in Vita S. Greg. lib. 4. cap. 70. Lutherans quog. olim suo Luthero columbam humero insidentem adiungebat: Sed errate pistoris pennis; nam coruus esse debebat.

Sequen-

Sequenti nocte tres viri habitu decoro, vultuque splendido ei apparuerunt, quorum vnus vestitu succincto, canicieque decenti figuram Petri, vt in^b picturis videre solebat, sibi expressit. Alius vultu splendidus, statura procerus, in admirationem simul, & timorem conuertit inspectorem, tertium, cuius qualitatis esset, non adeò curiosè quæsiuit. Proinde affabilior horum trium, quis esset, diu hæsitans: tandem canum illum sermone aggressus, quis ille maior esset, vel quo censeretur nomine, sciscitatus est: à quo responsum, quod Sol vocaretur, accipiens, insuper ita increpatus est: quare non annunciaſti Gregorio, quod heri vidisti? Ille verò perterritus, nihil se vidisse testatur. Oblitus ne es, inquit, quod columbam heri inter missarum solemniam requicuisse super humerum eius videris? totamque visionem, vt viderat, sibi retexuit. Deinde præcepit ei, vt quantocyus ad Gregorium iret, quia, eadem die, inde erat transiturus, atque ex ordine ei visionem recitaret.

Mane factò rusticus, quid ageret, dubitans, atque visionem illusionem esse, secum pertractans, quendam eiusdem loci religiosum virum adiit, & quid sibi visum fuisset, intimauit. Id autem consilij accepit, quatenus Dominum obnixè deprecaretur, vt, si ex illo hæc visio fuisset, secundò, ac tertio ei reuelare dignaretur: quod ita rusticus deuotè peregit. Secunda igitur nocte, item commonitus, obnixius precibus institit. Tertia verò nocte, cum ijdem viri terribilius solito se ingessissent: præcepit ei vnus, vt, si vitam aliquādiu vellet differre, ne dubitaret, quod iussus fuerat, Domino Apostolico denunciare, ac subintulit: si tu, cum propè fuerat, iussis nostris minimè obtemperasti, necesse

b. S. Hieronym. in illud: Veni Hierosolymā videre Petrum Gal. 1. Non est oculum genas, vultumque eius aspiceret, vtrum macilentus, an pinguis, adunco naso esset, an rotundus? vtrum frontis vestires coma, an, vt Clemens in Periodis eius refert, caluiciem haberet in capite. Monetur rusticus, vt visa pandat.

Consilium expetit rusticus, quid facere opus

Iterum iidem calites apparent.

Etiam tertio, non sine minis, ni pareat.

neceſſe eſt, te poſt eum longius eundo laborare. Sed ille certius adhuc aliquid ab his elicere geſtens, dixit: Ego quidem ruſticus ſum, & indoctus, quid mihi in ſignum dabitur, vt à tali perſona credatur? Vnus eorum, qui tantum ſolebat pro cæteris loqui, dicebat: Hæc dices Gregorio, quod etiam ipſe verum eſſe cognoſcit; quoniam accedens ad altare, quod eodem die cogitauit, apud omnipotentem Dominum impetrare meruit.

Ruſticus ad Gregorium perueniens, ſecretum ab eo petiit, & quæ itineris & laboris eius cauſa exſtitiffet, fideliter inſinuauit. Ille verò benignè ſubridens, ac ſi-
gnum^a præcognoſcens, ruſticum, tantæ legationis nuncium, ad ſua regredi cum Apoſtolica benedictione permiffit.

Viſionem Gregorio pateſcit.
a fort. recognoſcens.

Alio quoque tempore, cum maxima detineretur corporis infirmitate, quædam neptis ſua ad eum viſitandi gratia venerat, & qualiter ſe contineret, inquirebat. Tum ille, vt nepti ſuper ægritudine ſua animum leuigaret, monilia eiufdem manu tenens, an nubere vellet, requiſiuit. Poſt, recepta ſanitate, dum ſolitis orationibus incumberet, nec recordatione præteritorum malorum, nec ſpe futurorum bonorum, aut deſiderio, & vt breuiter concludamus, nullo modo ad hoc, vt ſaltem, vnâ lacrimulam exprimere valeret, pertingere potuit. Diu igitur mœſto animo reuoluens quid egiffet, quo delicto DEVM offendiſſet, qua denique culpâ, datam ſibi compunctionis gratiam perdiſſet; tandem temperato mœrore, id conſilij accepit, vt religioſos viros ſecum in ieiuniis, & orationibus ſupplicare Domino depoſceret; quatenus ei reuelare dignaretur, pro qua noxâ donum illi, quod pridem habuerit,

Cum graui morbo conſtitatus eſt Gregorius Anno M. LXXIV. in Octobri Vide Baron. Num. 79.

Similem mentis ſterilitatē & ariditatem, cum alio tempore Gregorius pateretur, liberatus eſt inuocatione S. Ioannis Gualberti Abbatis. Vñ.

F

sub

de Baron. M.
LXXIII.
Num. 79.

sublatum sit. Quod congrua deuotione peractum est.

a Nota morem
faciendi disci-
plinas.

Apparitio B.
Virginis.

Iterum appa-
ret Despara.

1. Cor. 7.

Gregorio appa-
ret B. Virgo.

Iterum se di-
sendam exhi-
bet.

Completis itaque duarum hebdomadarum vigiliis, ieiunio, & corporali disciplina, pius & velox auditor, desiderium cordis tribuit ei. Nam cuidam innocenti, & simplici viro Beata DEI genitrix in visione apparuit, ei que præcepit dicens: Vade, & dic Gregorio, quod cum ego illum in chorum, non dubium, quin Virginum, elegerim, ipse è contrario aliter, quam deberet, egit. Nouo autem permotus elogio Gregorius, magis hæsitare cœpit, intentiusque orare, vt apertius sibi DEI misericordia, quid esset, ostenderet. Iterum eidem, cui supra, sanctissima Virgo MARIA mater Domini in somnis apparens inquit: Hæc dices Gregorio; quoniam ipse contra grauitatem institutionis nostræ monilia tractauit neptis suæ: idcirco gratiã, quam habuit, amisit. Sed nunc, quia pœnitentiam de peccato suo peregit, donum lacrymarum recipiet. Hinc admonemur illius dicti: *Bonum est homini, mulierem non tangere.*

Quadam æstate, quæ Romæ humanis corporibus valdè contraria est, dum idem vir DEI maximis per integram hebdomadam æstualet febribus; apparuit ei B. DEI genitrix semper Virgo MARIA; atque, vt indignationem ostenderet, ventrem eius manu versa percutiens, recessit. Deinde per alteram septimanam ad eò debilitatus est, vt respirare eum, qui exitum eius præstolabantur, vix sentire possent. Finita hebdomada illa, rursus ad eum Beata DEI genitrix, hora diei quasi sexta, accessit; qualiter se haberet, & si adhuc satis pœnarum luisse sibi videretur, ab eo sciscitatur. Cui ille respondit: Domina piissima, vt tibi videtur. Tum leni manu, quasi

quasi corpus eius perungens, ab oculis eius euauit. Mox illo, vestimenta sua, quasi ad Ecclesiam processurus esset, requirente; hi, qui aderant, præ nimia infirmitate minus sanum sentire æstimabant. At ille, nil mali se habere affirmans, extorquet; vt vestibus se induant, atque ad Ecclesiam perducant. Quo facto, in tantum, sanitate recepta, conualuit, vt etiam sacra missarum solennia publicè in Ecclesia Saluatoris sequenti die celebraret.

*Conualescit
Gregorius opa
Deipara Vir-
ginis.*

Inter hæc; quanta obedientia tanto viro exhibenda foret, Hermanno tunc temporis Cardinali, sed postmodum Brixienfis Ecclesiæ Præsuli, diuinitus ostensum est. Nam cum ab eo ad mensam quadam die vocatus non venisset, nocte insequenti, terribilis ei quædam species apparuit, eumque vehementer increpauit dicens: Vt quid miser imitatus es contumaciam Dathan, & Abiron, super sedendo Gregorij ad conuiuium inuitationem, sicut illi superbè respuerunt Moyse ad concilium vocationem? An excidit tibi, quanta millia millium in inferno demersa sint propter vnus protoplasti inobedientiã? Festina ergò ad satisfactionem, si euadere cupis debiram rebellibus damnationem. Itaque mox, vt opportunitas data est, prouolutus est pedibus clementissimi Papæ, nec mora, veniam impetrauit lacrimosa supplicatione.

Numi, 16.

^a Nam libet duo miracula sanctitatis per B. Gregorium diuinitus facta breuiter assignare: ne fortè ingressis nobis siluam densioris historiæ, excidant memoriæ. Quodam namq; tempore, cum de more sacras manus ablueret, ipsa ablutionis aqua, instar lactis facta, ægrum quendam cum fidè recuperandæ sanitatis eam in vsum sumentem, confestim ab ægritudine liberauit.

*Videtur hic
aliquid deesse.
Sed legendum,
Nunc*

*Manualis a-
qua Gregorij,
ægrum curauit.*

F. 2.

Item:

Aliud miraculum.

Item, cùm in comitatu gloriosæ Mathildis delitesceret, & rabiem persecutionis, de qua posthac plenius dicturi sumus, declinaret, quadam die venerabilis Hubaldus Mantuanus Episcopus indicavit ei, quòd cocus eius, nimia infirmitate prægravatus de lectulo surgere non valeret. At ille necessarij commutationem non habens officij, cum fide *grano sinapis* comparanda, transtulit montem infirmitatis, & crevit in validum gratia sospitatis. Eâdem quippe hora, qua iubentis vocem audiuit, surrexit, ac necessaria præparavit.

Decretales Gregorij VII.

Iam tempus exigit, aliquot decretales Beati Præsulis Epistolas contra Simoniacos, & Nicolaitas in Galliam atque Germaniam transmissas ponere, & subinde, quid sibi velit saccus ille stercorebus refertus, quem supra Pisanis visum commemorauimus, aliquam, vt promissimus, coniecturam facere. Denuntiatio quippe regularis iudicij prædictorum hæreticorum, eisquæ fauentium, concutiens, & coërcens ignominiam, non absurdè videtur comparari sacco stercorea continenti, quem videlicet vir sanctus quodammodo portauit, dum epistolas mittendo, conuersionem eorum, quos notauit, diu patienter exspectauit: exportauit autem, quando pertinaces in errore, synodali consensu ab Ecclesia separauit. Harum igitur epistolarum prima nobis occurrit ad Ottonem Constantiensem Episcopum directa, quæ ita se habet.

GRE.